

В'ЯЗНІ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ БУНТУЮТЬСЯ

Київ, (УПА-УНВІС. Ана толій Зубков). — У четвер вночі, 14-го червня, понад 1,500 в'язнів, що утримуються в слідчому ізоляторі Дніпропетровського, вчинили заколот проти адміністрації цієї, однієї з найбільших в Україні, в'язниці.

Як вдалося з'ясувати, безпосереднім приводом до заворушення став інцидент в жіночій камері тюрми. У відповідь на грубе поводження наглядачок, ув'язнені жінки заявили протест і почали голосно скандувати свої вимоги. Прибулі охоронці намагалися вкинути «неслухняних» жінок до карцеру. Але на підтримку жінок відгукнулися в'язні-чоловіки. У той час, коли охоронці вдалися до грубого фізичного насильства, арештантам вдалося відібрати у них ключі від камер. Було захоплено вісім закладників з числа тюремної охорони.

Сотні в'язнів, що вирвалися з камер, розторопили тюремну канцелярію і спалили частину документації. Відтак, забороняючи в'язням виходити з в'язниці, по-встали зажадали від адміністрації й місцевих властей організувати зустріч з народним депутатом України Леонідом Лук'яненком, іншими народними депутатами-представниками Руху і Товариства Репресованих, працівниками преси. В'язні

В Конгресі пропонують резолюцію у справі Голоду

Вашингтон. — Як повідомляє Бюро УНС у Вашингтоні, там запропонували резолюції в Конгресі в часі 17 — 23-го червня, в справі проголошення «Тижня крайових поминок жертв Великого голоду в Україні 1932-1933». Резолюції рівночасно запропоновано в Палаті Репрезентантів і у Сенаті.

Резолюція в Палаті Репрезентантів була запропонована 15-го травня чотирьома членами, зокрема головою Комісії голоду Деннісом Гертелем і вона має вже тепер 35 співпозовів. Її мусять представити цій Палаті Репрезентантів Комісії закордонних справ і пошти та цивільної служби, але до того потре-

(Закінчення на стор. 3)

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АРЕШТІВ

Київ (УПА). — Тут в сесію, вранці, 13-го червня, біля будинку Верховної Ради України серед численного натовпу людей, котрі приїхали з усіх регіонів України підтримати Демократичний Блок і пікетують з синьо-жовтими прапорами та самостійними гаслами, раптом замайорили два советські прапори — один союзний, другий республіканський. При спробі кореспондента УНВІС Ана толій Зубкова взяти інтерв'ю у тих, хто тримав ці прапори, вони категорично відмовилися вести будь-яку розмову і, згорнувши «святенніс реліквії» зникли в натовпі. Згодом було встановлено, що це «патрістичну акцію» провів Білоцерківський РК КПУ, який також провів певну агітацію серед підприємств та установ. На заклики партії відгукнулися «широкі трудящі маси», тобто секретарі парткомів з ПМК-60 (Пересувна механізована колона), села Пішане, голоспу з села Бикове-Гребля та четверо інших партійних функціонерів — усього сім осіб. Робітники міста та району відмовилися від поїздки до Києва і проінформували про таку ганебну агітацію, «за союз нерушимий» крайову організацію НРУП. Натомість, за свій рахунок до Києва приїхали біля 100 робітників з пляжками протесту проти подібної агітації. Висловивши таким чином своє ставлення, вони поїхали на роботу на другу зміну.

На засіданні Верховної Ради 13-го червня народний депутат з Львова Ігор Деркач оголосив заяву з приводу політичних арештів, котрі відбуваються під час праці Верховної Ради. Активісти СНУМ Микола Бердник та Андрій Духовніков заарештували на початку травня за те, що вони під час демонстрації в Києві 22-го квітня «возложили» вінок з колючого дроту на підгрунтя пам'ятника Леніну і поклали туди його «безсмертні твори». Цей політичний акт протесту проти засновника люджерської ідеології партотраті кваліфікували як святотатство і заарештували юнаків «за злісне хуліганство». Політв'язнів тримають у СІЗО (слідчий ізолятор) Київського УВС. На підтримку дій прокуратури ведеться брехлива пропагандистська кампанія в пресі, де хлопці навіть звинувачують в «демонстративному спалюванні творів Леніна» перед його пам'ятником, чого насправді не було. Таким чином зфабриковано і здійснено звинувачення в СРСР політичний арешт за нібито кримінальним звинуваченням.

Депутати від опозиційного блоку «Народна рада» запропонували Верховній Раді УССР прийняти рішення про негайне звільнення цих політв'язнів. Але, як заявив Володимир Івашко, Верховна Рада ще не готова прийняти рішення з цього питання, мовляв, спочатку треба заслухати прокурора республіки, обговорити це питання, а потім уже вирішувати.

Верховний суд прийняв нові матеріали у справі І. Дем'янюка

Єрусалим, Ізраїль. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що Верховний суд Ізраїля продовжує розглядати документи представлених судові прокуратурою і оборонцями Івана Дем'янюка, зокрема ізраїльським адвокатом Ізраїлем Шефтелем. Минулого тижня п'ять суддів розглядали свідчення на письмі Петра Дмитренка, колишнього охоронника у фашистському концтаборі в Польщі. Дмитренко каже, що на роботу до концтабо-

ру в Треблінку разом з ним був вивезений ще один молодий чоловік української національності на ім'я Іван Марченко.

У зв'язку з цим судді вирішили до свідчення Дмитренка додати також список прізвищ багатьох советських воєнопонесених, які добровільно зголосилися на роботу до концтабору в Треблінці і там вони виконували переважно функції охоронників. Цей список, виготовлений комісією дослідів нацистських злочинів у Польщі, включає також прізвище І. Марченка, але на ньому нігде немає прізвища І. Дем'янюка.

І. Шефтель, як відомо, стоїть на становищі, що його клієнт ніколи не служив концтаборним наглядачем чи охоронником і не виступав ніколи під згрілим псевдонімом «Іван Грозний».

Тижень перед початком розгляду апеляції І. Дем'янюка, яке розпочалося 14-го травня цього року, суд погодився прийняти ще один доказ невинності Дем'янюка, а саме свідчення власника ресторану під час гітлерівської окупації Польщі, Казімежа Дудека, який заявив, що його дружина була проституткою і спала з охоронником концтабору, що його популярно в'язні називали «І. Грозним», справжнє прізвище якого було І. Марченко. Не відомо, чи це тільки збіг обставин, але дівоче прізвище матері І. Дем'янюка було також Марченко і що він міг користуватися тим прізвищем під час виконання своїх злочинів в концтаборі Треблінка. Це саме прізвище він подавав дружині Дудека. Ставши громадянином З'єднаних Штатів Америки в 1958 році, Іван Дем'янюк змінив своє ім'я на «Джан».

(Закінчення на стор. 4)

ВУГЛЕКОПИ ВИМАГАЮТЬ РЕЗИГНАЦІЇ Н. РИЖКОВА

Донецьке. — Як повідомляє з місця події кореспондент агентства АП Бранх Брамлі, 712 делегатів, які представляють практично всі вугільні шахти Советського Союзу, зібралися в Донецькому на першій все-союзній шахтарській з'їзді. З'їзд проводиться наперекір негативному ставленню уряду і офіційних профспілок.

Вже на першому засіданні обговорювалися три справи, які залишаються головними і надалі: справа про створення незалежної шахтарської профспілки, про можливість проведення загальнонаціонального страйку вимога про резигнацію очолюваної Ніколасом Рижковим Ради міністрів ССР.

У телеграмі, висланий шахтарями на ім'я Верховної Ради СРСР сказано: «Уряд Советського Союзу не користується нашим довіром. Ми закликаємо робітників інших ділянок промисловості припинити всякі зв'язки з цим урядом». У телеграмі міститься різка критика запропонованого Рижковим проекту економічної реформи, а на уряд покладається відповідальність за погіршення соціально-економічної ситуації в країні і за неспроможність вивести економіку з глибокої кризи.

Думки з приводу створення незалежної профспілки і особливо про проголошення страйку поділялися.

Зрушили з мертвої точки роззброєні переговори у Відні

Відень, Австрія. — Як повідомляють дипломати, учасники у переговорах між Заходом і Сходом у справі значного зменшення зброї, атомової і звичайної в Європі, обидві сторони є майже готові до підписання першого договору, який включав би танків і панцерних возів, які можуть залишитися в Європі, в країнах Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО) і Варшавського Пакту.

Політичні спостерігачі вважають, що до цієї узгодженості значно спричинилися представники Франції і Польщі, які від самого початку вважали, що треба розпочати розмови від танкових і панцерних військ, які становлять основну силу армійських частин обидвох блоків. Ця погодженість без сумніву прискорить підписання договорів про інші види зброї. На думку дипломатів договір буде вже готовий до підписання до кінця цього року.

У переговорах у справі роззброєння беруть участь представники 16-ти держав, членів НАТО і сім держав Варшавського Пакту.

В АМЕРИЦІ

КАРДИНАЛ ДЖАН О'КОННОР погрожує найгіршим покаранням політикам-католикам, які підтримують право вибору жінок у питанні абортів. «Для загального добра», — сказав Кардинал, — такі католики повинні бути попереджені, що вони можуть бути екскомуніковані. Відлучення від Церкви як найгірший спосіб покарання вживався дуже рідко у виняткових випадках відступництва від віри або ересі чи особистої участі в аборті.

ГУБЕРНАТОР НЬО ЙОРКУ Маріо Квомо виступив з гострою критикою становища президента Джорджа Буша по відношенню до Ізраїля та до Палестинської Визвольної Організації. М. Квомо заявив в сесію, 13-го червня, що тісні контакти, встановлені Адміністрацією з ПВО ставлять під загрозу виконання міжнародних зобов'язань ЗСА стосовно Ізраїлю. На думку ньюйоркського губернатора, переговори Білого Дому з Арафатом дають ПВО відчуття безвідповідальності за проведення терористичної політики. Як відомо, М. Квомо виставив свою кандидатуру на губернаторську стейту на третю каденцію. Але його виступ на початку передвиборчої кампанії був звернений не тільки до ньюйоркців. М. Квомо закликає Дж. Буша припинити контакти з ПВО.

ЩОБ ВИРІШИТИ ДЕБАТИ над тим, як оплачувати лікарську опіку бідного прошарку населення, Верховний Суд прийняв рішення, яке надає право лікарням та піклувальним будинкам вимагати від стейту більшого відшкодування медікейд. Отже, лікарні можуть подавати до Федерального суду справи відповідного відшкодування вартості лікування пацієнтів на програмі медікейд. Велика кількість лікарень та піклувальних будинків по цій країні стареє, що невідповідне відшкодування примушує їх до переведення платіжів на приватні заклади медікейд меншої опіки.

Литва готова піти на компроміс з Москвою

Москва. — Згідно з повідомленням з Вільнюсу, Рада міністрів Литви запропонувала відкласти введення в дію прийнятої 11-го березня Декларації незалежності і ряду зв'язаних з нею законів, зокрема закону про те, що литовські юнаки не зобов'язані служити в советській армії. Советське пресове агентство ТАСС назвало важливим це рішення литовського уряду.

Щоб пропозиція Ради міністрів Литви була прийнята, потрібне схвалення її Верховною радою Литви і відкликання економічної блокади республіки центральною владою у Москві. В тому, що литовський парламент схвалить пропозицію своїх політичних лідерів, мало хто сумнівається. Чи відкине Кремль ембарго, це покищо залишається під знаком запитання.

Рішення литовського уряду викликає бажання якомога швидше сісти за стіл переговорів з урядом Советського Союзу і обговорити рішення литовського народу добитися незалежності.

Президент-генеральний секретар Міхал Горбачов неодноразово повторював, що переговори почнуться не раніше, ніж Литва відмовиться від декларації незалежності, яку сам Горбачов і Політбюро вважають «незаконною». Уряд Литви відмовився підкоритися цій вимозі, він лише готовий припинити дію декларації. Чи задовольнить мораторій Москві, сказати важко. Однак проголошуючи про своє рішення, лідери республіки підкреслили: «Припинення переговорів (з Москвою) автоматично означає закінчення мораторію».

У повідомленні з Москви газета «Нью Йорк Таймс» писала, що компроміс з боку Вільнюсу очікувався від того дня, як у Москві зустрілися голова Ради міністрів СРСР Ніколай Рижков і прем'єр-міністр Литви Казіміра Прунскіс. Після цієї зустрічі, що відбулася кілька днів тому, її учасники говорили в мирних тонах, даючи тим самим розуміти, що у відносинах Москви і Вільнюсу можливе відпруження.

У телеграмах зі советської столиці американські журналісти підкреслюють, що Горбачову потрібний мир з Литвою, якщо він хоче добитися для своєї країни статусу фаворизованої держави в торгівлі зі З'єднаними Штатами. Підписана ним і президентом Джорджем Бушем торговельна угода не буде затверджена Конгресом до того часу, поки триватиме економічна блокада Литви.

У СВІТІ

ОФІЦІЙНЕ ПРЕСОВЕ агентство Советського Союзу ТАСС подало до відома, що на з'їзді Комуністичної партії Советського Союзу, який розпочинається в перших днях липня, перше за довгі роки не буде закордонних гостей. Як повідомив член Політбюро та секретар ЦК КПСС Вадим Медведєв на першій зустрічі з журналістами у пресовому центрі з'їзду, це питання було обговорювано та вирішено в Політбюро. З уваги на те, що цей 28-ий з'їзд КПСС буде виключно присвячений полагожденню внутрішніх справ, то залишатися мало часу для приєзду закордонним гостям. Однак цільний перебіг з'їзду в шоденних депешах подаватимуть присутні кореспонденти, а докладні звіти чи радше протоколи будуть повністю надруковані в офіційній газеті КПСС «Правда», а докладний перебіг з'їзду буде транслюватися на центральній телебаченні.

РЕАГУЮЧИ НА ЗАКЛИК наглої потреби президента Румунії Іона Ілієску, тисячі шахтарів з північної частини країни, озброєні гумовими та дерев'яними паликами, нагнали до Букарешту, столиці Румунії, та в брутальний спосіб почали наводити порядки над мешканцями міста, як відплату-помсту за протигурядну демонстрацію минулої середи, 13-го червня. Згідно з закордонними кореспондентами шахтарі не перебарали у своїх жорстоких засобах, удари потрапляли на плечі робітників, студентів, пасажирів таксівок і приватних автомобілів, туристів, професорів, учнів і навіть жінок з дітьми у возиках. Розгнівані прохажі з університетської площі, що в центрі міста, шахтарі почали добиратися та нищити бюра опозиційних партій та неурядових публікацій. На таку поведінку румунського уряду гостро реагували країни західного світу, а правління президента Джорджа Буша через своїх речників заявило, що в наслідок цього завісує своє рішення в справі нормалізації торговельних зв'язків з Румунією.

НОВИЙ УРЯД ІЗРАЇЛЯ гостро та з обуренням реагував на звавга державного секретаря ЗСА Джеймса Бейкера з приводу твердодійності прем'єр-міністра Ісхака Шаміра, коли йдеться про мирові переговори між палестинцями та Ізраїлем. Аві Пазнер, один з прибличників І. Шаміра скаржився кореспондентам засобів масової інформації, що Уряд ЗСА в особі державного секретаря так само, як преса Ізраїля та багато громадськості, не дають можливості новоствореному уряду себе виявити. На його думку, це абсолютно була загостра та заскоря критика зі сторони ЗСА на що тому, бо уряд Ізраїля хоче більше продовжувати намагання замирення з палестинцями та вести розмови в цій справі з Урядом ЗСА.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ норвезьких радіовислелень минулого четверга, 14-го червня, в бергенській лікарні «Гаукеланд» на удар серця помер 63-літній посол СРСР до Норвегії Александер Тетерін. Трапився цей трагічний випадок під час участі А. Тетеріна в розваговій поїздки, організованій для дипломатичного корпусу, міністерством закордонних справ Норвегії.

МИСТЕЦЬКІ ЕКСПЕРТИ та юристи натрапили на слід безцінного покладу середньовічних пам'яток, які зникли з церкви в Кведлінбург, НДР, в останніх днях Другої світової війни. Слід цієї втеди до невеликого фермерського міста на півночі Тексасу — Вайтрайт, де жив та помер колишній офіцер американської армії, який брав участь в операції «Нормандія» та за підозрюється у найбільшій в історії крадіжці середньовічного покладу, Джо Т. Медор. Східнонімецька влада вже післала до ЗСА двох своїх юристів, які спеціалізуються у поверненні культурних цінностей. Мешканці Вайтрайта свідчать, що вони бачили власними очима чудові «антики», якими був переповнений будинок Дж. Медора, але не знали, звідки вони походять, тому що власник стверджував, що він їх унаследував. Після його смерті у 1980 році, спадкоємцем стала Джейн Медор Кук, сестра. Через три роки вона продала «дві старі книжки» за 3 міль. дол. Таким чином середньовічні рукописи з золотими інкрустаціями, дорожчими каміннями та різьбою на слонової кістки опинилися в Європі, Швейцарії.

Танцювальний ансамбль «Волошки»

Голмдел, Н.Дж. (Х.Машат). — Цьогорічний 16-ий Український Фестиваль в Гарден Стейт Артс Центрі проходив під часом допомоги Україні у її боротьбі за незалежність та демократію, допомоги Рухові та дітям-жертвам Чорнобилья. Голова фестивального комітету Люба Сіра, яка вже втретє очолює організацію Українського Фестивалю,

сказала, що «одним з найтяжчих завдань фестивалю є вибрати гасло, цього року з цим не було жодних проблем». Актуальні події в Україні — це гасло дня, своєю темою фестивалю приближається до свого джерела, до України.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

Svoboda (ISSN 1414-9644) is published 14 times per month, except on Mondays and Tuesdays by the Ukrainian National Association, 10101 Kilmoryn Street, Tampa, FL 33617, USA. Phone: (813) 431-0271. FAX: (813) 431-0272. E-mail: svoboda@tampabay.rr.com. UNA (201) 451-2000.

Бюро УНЧ у Вашингтоні: (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс) 1-800-368-3631. Subscriptions: 1 year \$40.00, 6 months \$22.00, 3 months \$12.00. UNA members: 1 year \$15.00. Change of address: \$3.00. Make check or money order payable to: Svoboda.

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ.

Зміна становища Горбачова у різних справах

Колишній президент Річард Ніксон назвав недавно Михайла Горбачова у своєму телевізійному інтерв'ю — „дуже зручним політиком“. Треба дійсно ствердити, що Горбачов не є засліпленим доктринаром, бо часто змінює своє становище. Це не значить, що він політичний хамелеон, а радше реаліст, який намагається пристосуватися до змінливих обставин. Здійснилося те, що можна було передбачити: коли на вершинній конференції у Вашингтоні напередодні травня-червня ц.р. Горбачов був наче героєм драми, — його вітали, компліментували і він мав підстави всміхатися, то, вернувшись до Москви, застрів по вуху у важких турботах. У Вашингтоні він переконався, що проблема балтійських держав, це не „внутрішня справа“ СРСР, а як сказав державний секретар міжнародна проблема. У розмовах з членами Конгресу відчув, що для Америки і всього демократичного Заходу „людські права“ це не пусті слова. Переконався також, що його опозиція проти членства з'єднаної Німеччини в НАТО ні до чого не доведе і він мусить програти. В усіх цих трьох переважливих справах почав відступати.

Він прийняв уперше президентів Литви, Латвії й Естонії поведінся на цій зустрічі так, що вони вийшли з Кремля доволені та особливо президент Литви Вітаутас Ляндсбергс признав, що він „оптиміст“. Не виявлено подробиць тієї розмови, а тільки в загальних зарисах подано до відома, що Горбачов приготував перетворення СРСР на федерацію чи пак конфедерацію дійно самостійних держав. Кореспондент „Нью Йорк Таймс“ з 13-го червня ц.р. висловлює думку, що Горбачов наче хоче випередити проголошення суверенності різних Республік УССР, головню Російської Федеративної. Він каже не жадав від Литви відкидання акту самостійності й вступу із Союзу з 11-го березня 1990, а тільки задоволення тимчасовим, на час переговорів, „замороженням“ законів, прийнятих литовським парламентом від тієї дати дотепер. Як мала би виглядати та федерація чи конфедерація Горбачова — не сказано, але Горбачов запевнив прибалтійських президентів, що у договорі між Москвою і 15-ма Республіками будуть забезпечені „всі їхні вимоги“. У минулий понеділок він 5 годин нараджувався з президентами (головами Верховних Советів) всіх Республік. А проте Горбачов не міг відмовити собі приємності, щоби президентам Литви, Латвії й Естонії знову грозити, що коли переговори з ними не дадуть позитивного результату, то він „застосує різні засоби“.

У справі Німеччини й НАТО Горбачов заявив, що погоджується, щоби Західна Німеччина після об'єднання із Східною дала перебувала у НАТО і тримала свої війська в Західній Європі. Це не поставив точки над „і“, що погоджується також на участь цілої з'єднаної Німеччини в НАТО, але — як твердить „Нью Йорк Таймс“ — у Вашингтоні вважають, що Горбачов іде до такого рішення „крок за кроком“. У справі людських прав — советський парламент прийняв закон про свободу преси, себто скасування цензури. Як усі реформи в ері Горбачова — ця реформа теж має своє „але“: приділи паперу на друку газет і журналів залежить від центральної влади, як було за часів Леніна. Але, мабуть, Горбачов рахується з голосами критики, що у контрольованій владою телевізії більше подається про дружину Горбачова Раїсу, як про критично наставлених політичних діячів, — бо Горбачов вислав до парламенту Російської ФССР свого делегата для спростування цієї версії.

Навіщо Горбачов все це робить, чому він тепер поспішає з заявами сприйнятливими для Заходу, як це робив ще місяць тому? Все це робиться під кутом економічної кризи, щоби відстати від Америки статус найбільш упривілейованої країни і щоби заповнити закордонний світ промислу й торгівлі, що в СРСР є стабільні відносини і можна інвестувати там капітал. Нас, українців, звичайно — найбільш цікавить, як у практиці виглядатимуть ті реформи, які ніби мають значно поширити права союзних республік. Поки що знаємо, що не поширено, а звужено свободу відбуваються арешти, шикани, заведено знову цензуру листів, толерується хуліганські, напевно режисеровані, вибрики.

Україна веде паралельний двоякий змаг, вимагається більшої свободи та водночас поглиблюється внутрішнє духове відродження. Однаково адміністративний державний апарат просяклий ворожим українству елементом, як і внутрішнє рідного суспільства боляком є малороси. Івашків не є польським Ярузельським, — він кар'єру робив, як заступник Щербицького. Тому нам треба часу для ширення і поглиблення національно-політичної свідомості і культури. Чи „перебудова“ Горбачова дасть таку можливість?

Нерозумно ставити собі в

політиці завдання не до здійснення. В результаті приходять розчарування, а за тим зневіра та відставання вартісних одиниць від громадського і політичного життя. До таких не-здійснених гасел треба вважати живо лясований у нас постулат „єдності“. Ідея „єдності“ хіба у Бозі. На землі її не здійснити. Такими вже нас Господь сотворив. „Що голова, то розум“ — каже народна приповідка. І насправді, єдності не буває навіть у родині, між чоловіком і жінкою. Найшасливіша родина, де різні думки між подружжям полагоджуються компромісом після дискусії. Не дуже то шасливі родини, де одне з подругів під диктатом другого, святого спокою ради. Демократія поважає навіть у спільності, яка, як каже біблія, „одне тіло і одна душа“.

Ніде в демократичних суспільствах не добувають „єдності“. Ось хоч би в Америці. Сперечаються, сваряться, визнають себе, погрожують собі повсякчасно, перед виборами головю, а відтак подають собі руки, і як-не-як таки „в один гуз тягнуть“. Що „єдність“ у громаді — це натуральний феномен — погляньте на нинішню Україну: ледве що прийшла

Микола Бараболяк

НЕ ТАК ЄДНІСТЬ, ЯК ТОЛЕРАНЦІЯ

нагода виявити думку, а вже скільки думок! Групи йшли до виборів під знаком „блюку“, але скільки зрізників вийшло на язю після виборів — Республіканська партія, Демократична, Християнсько-демократична, „Соборна Держава“, Духовна Україна Бердника, — не перелічу всіх. Погано? Абсолютно — ні. Це доказ, що люди мислять, мають ідеї, що там зачинає пульсувати життя. Про віщо тільки йдеться? Щоб ці групи не аргументували собі всемогутності, щоб не проявляли тоталітарних настанов, щоб себе взаємно толерували, контактували, не бороздили собі, уступали собі і у заходах, де треба виступати одним фронтом, такий фронт зуміли на основі компромісу астановити. Щоб не дійшло до такого виста, яке можемо завважити на поселеннях, де виступають „середовища“, які все ще претендують на провідницьку роль у суспільстві, розуміючи під концептом „єдності“ однодумство під їх директивами.

Є у нас на поселеннях

намагання здійснити „єдність“ на церковно-релігійному полі. З цією метою лясується гасло „за єдністю Церкви і народу“. Гарно воно звучить. Але не до здійснення. Православ'я і католицизм у нашому народі вкорінені заглибоко. Дотеперішні заходи деяких кіл довели тільки до більшого роз'єднання. В тих умовах єдино розумний шлях — погостити із нашим релігійним плюралізмом теж, толерувати себе, а не „навертати себе“.

Проаналізувавши чим є по суті змагання до ідеалу „єдності“, ми повинні залишити пропагувати це гасло, бо воно приносить нам тільки розчарування, почуття нищотності, недолюбності і безвартості. Як і то ми погані і недотепи, що мимо усіх національних трагедій не можемо здобути на те, щоб стати єдиним фронтом проти наших ворогів? Нам треба того єдиного фронту і збірної постави, але це має прийти не в результаті досягнення якогось містичного стану „єдності“, який проявлявся б в однаковому мисленні та в однакових

методах боротьби за здійснення наших національних ідеалів. Той основний фронт, що проявляється в єдності ідеї і методах його здійснювання, мусить прийти як результат обміну думками і компромісу.

Передумовою такої „єдності“ досягненої шляхом обговорення і компромісу є існування незалежної преси. У нас, на жаль, її нема. Існуючі періодики всі зв'язані з якимись „середовищами“, організаціями й об'єднаннями і від них матеріально залежні. Веретун під погрозами втрати фінансової бази, коли кому нарається. Як прикре оце — „перестає передплачувати, бо так то ображено...“

У нас проголошено 1990 рік Роком Єдності. Було б більше успіху, коли б покладено натяк на обмін думками, толеранцію і здатність іти на компроміси. „Єдність“ існувала донедавна в СРСР, але вже і там прийшов перелом. Коли погодимось з тим, що „єдність“ — це природний стан під демократією? Тільки добре продумані гасла можуть вийти на користь. Постулат „єдності“ таким не є. Толеранція і компромісність — це ще на потребу. Воно життєве, істотне і правдиве. Оце пропагуємо і те намагаємось здійснювати!

М. Муратов

Жарту перебудови

Київ. (Пресова Служба УРП-КПУ). — Як повідомляв наш кореспондент, ім'я якого лишається невідомим, на першій сесії новообраного демократичного парламенту УССР проголошено декларацію про вихід України зі складу СС-СР. Президент ССРР Мінхай Горбачов негайно визнав незалежність Української Госпрозрахункової Республіки й окремою постановою, підписаною „М. Горбач“ запропонував їй свій політичний притулок. Незабаром президент разом з радою федерації переїдуть в Україну. Слід зауважити, що це вже другий переїзд високого советського керівництва в іншу місцевість. Перший переїзд здійснив Ленін 1918 року, переїхавши з Петербургу в Москву (не плутати з „Мандрівкою з Москви до Петербургу“ Радічева), де перебував і досі, оскільки питання про резиденцію мавлово не входить за межі компетенції вищих органів влади СС-СР.

Інші советські соціалістичні республіки приєдналися до незалежної України на принципах федеративності. Столицю оновленої таким чином федерації призначено місто Київ, за яким конституційно закріплено звання „отця й матери городов руских“. Прийнято рішення про зміну назви, гимну та герба держави.

Гербом Союзу Советських Госпрозрахункових Республік (ССГР) затверджено три зуб на фоні серпа і молота. Гимн починатиметься словами „Ще не вмер Союз нерушимий...“ і буде закінчуватися плуралістично. Після гострих дискусій було прийнято рішення вважати державним будь-який прапор, що буде більш-менш жовто-блакитний на червоному фоні й матиме розмір не менш як 10 x 15 метрів.

Майже одногласно було прийнято закон ССГР „Про виключення Литви, Латвії й Естонії зі складу федерації без права вступу в міжнародні відносини з іншими країнами“. Уряд ССГР добровільно взяв на себе зобов'язання забезпечити населення Прибалтики продуктами згідно з існуючими нормами та одягом відповідно до сезону.

Прийняті поправки до конституції ССГР стануть правовою основою закінчення негативних явищ в усіх сферах соціально-економічного і громадянсько-політичного життя в нашій країні. Ідея самоуправління органічно поєднана з принципом регульованої ринкової економіки: президенти ССГР здійснюють керівництво загальносоюзним ринком, призначає міністрів галузей ринку. Влада на місцях здійснюється директорами республіканських, обласних, міських і районних ринків. Отримав конституційне закріплення принцип, згідно з яким, у випадку розходження законів ССГР і госпрозрахункової Республіки, діють постанови збройних сил ССГР. Розширили права советських громадян, зміни і доповнення в конституції передбачають право кожного громадянина ССГР накладати вето на рішення пів-

тання про відокремлення госпрозрахункових республік. Внесено відповідні зміни до закону „Про порядок вирішення питань, пов'язаних з виходом союзної республіки із ССГР“.

Питання порядку денного, присвячене створенню Ради міністрів, відкладено на невизначений час. Однак, особистий склад майбутніх членів уряду прийнято одноголосно. Серед них Масол і Чорновіл, як найбільш популярні політичні діячі, Лук'яненко та Івашко — лідери найбільш політичних партій, Драч і Деркач, брати Горині, Сестри-Васильяни, подружжя Калініні, Отці-демптористи, Олесь і Валентина Шевчики. Проте, деякі міністерські призначення вже відбулися. Іван Макара затвердив головою Державного Комплексу. Вячеслав Чорновіл — головою Державного Комітету Видавництва збереження посади губернатора Галичини. Іван Гель очолює Рад у справах Релігії та Атеїзму. Директор української радіостанції „Свобода“ Богдан Нагайло, якому надане відповідне громадянство, запрошений на посаду голови Держтелерадіо. Письменника і публіциста Василя Барладяна, котрий недавно емігрував на Захід, після позбавлення советського громадянства ухвалено називати „Наш Солженицін“.

Стаття 6 конституції, навіщо якої виникли безконечні суперечки й ажіотажи, нарешті оформилася у кінцевий варіант — керівною і спрямовуючою силою оновленого советського суспільства визнано блок партій КПУ-УРП-НДУ (РУХ), який отримав нову назву — ОУН (а, б, в, ...юу).

Комітет державної безпеки вирішено перетворити на Комітет захисту УКЦІУА-ПЦ від РПЦ, який очолюють генерал-полковник Громов, звільнений з посади командуючого Київської військової округи.

Певне напруження на сесії викликала заява Степана Хмари про візнання ним серед депутатів понад 300 агентів КГБ, що становить 2/3 усього складу. Криза пошастіло уникнути завдяки своєчасно виданому президентом Горбачовим указу „Про зладу народними депутатами ССГР мисливських рушниць, столових ножів і столовирів інструментів на території виборчих округ Української Самостійної Госпрозрахункової Республіки“. Цей указ сколихнув патріотичні сили виборців, серед яких почався неформальний рух „За добровільну здачу виделок“. Як завжди, брутальні спотворюючі факти, підірвали засоби масової інформації, особливо журнал „Огоньок“ та лєнінградська телєвізія, назвали цей народний рух прикметною „остаточного вирішення продовольчої проблеми“. Така дослісно співпадаюча негативна оцінка свідчить про наявність єдиного центру ворожого перебудові „гласності“, тому викликає спантелічення, що затягує прийняття закону „Про захист честі й гідності Президента, його родини і призначених ним осіб“. Завтра сесія продовжить свою працю.

Омелян Твардовський

ТАМ ДЕ ПОЛІТИКА СПОРТОВІ НА ЗАВАДІ

1. мали можливість спостерігати українці у вільних країнах світу при нагодах зустрічей з ними, особливо в ЗСА. Це не був випадок, що футболісти київського „Динамо“, так, першої дружини, як і юнаків, дніпропетровського „Дніпра“ цілий ряд легкоатлетів, гаківкова дружина київського „Сокола“ не могли вправно, за малими винятками, розговоритися із своїми земляками в Америці, чи Канаді на своїй рідній українській мові. Це теж не випадок, що в одному інтерв'ю, відомий в усьому світі славний український легкоатлет — Сергій Бубка з Донецька з неабияким сумом зазначив, що, на жаль, його знання рідної української мови не краще за знання англійської, якою від володів дуже слабо... За цих довгих 70 років відвоюваної окупації України тепер уже червоною Росією, такі „мліни національної смерті“ пройшли мільйони українського спортивного юнацтва. То чи можемо дивуватися, чому так важко тепер в Україні створити Національний Олімпійський Комітет України, або Українську Футбольну Лігу, як це вже зуміли Литва, Латвія, Естонія і навіть Грузія.

Створили вже свій Російський Олімпійський Комітет і в Російській республіці. В Україні на кожному кроці, барикади, різномірні перешкоди, загінжені російськї заїди і особливо „свої“ хохла, випускники заганяють уже „спортивних шкіль“, не допускають український спортивний рух до добуття належних для України прав. Та не вважаючи на ці дуже важкі обставини ряди українського національного спортивного середовища, збільшується з ко-

жним днем. Бурхлива хвиля національного відродження України не могла зачепити тих збаламучених, чи приспаних в національній гордості, але чесних і совісних громадян своєї Батьківщини.

Дальших прикладів, що процес національного відродження теж в спорті, масо багато. Ось наведемо декілька з багатьох, що ясно й недвозначно підтверджують цю думку. В київській „Спортивній газеті“ в числі з 15-го травня 1990 року, на першій сторінці є поміщене інтерв'ю з народним депутатом Богданом Котиком, він же голова міськвиконкому, тобто посади міста Львова й член Компартії. В цьому довгому інтерв'ю кореспондент В. Михайлов, між іншими запитав: „— Ваше ставлення до створення на Україні Національного Олімпійського Комітету“.

Б. Котик, відповів: „Позитивне. До речі, я був серед тих, хто ще торік підписав відозву про проголошення суверенітету України і в спорті. Переконали, Україна заслуговує, аби виступати окремими командами на чемпіонатах світу, Європи, Олімпійських іграх. Давно пройшов час, коли усе робилося з оглядом на центр. Треба проявляти власну ініціативу“.

„Що можете сказати про участь неформальних організацій у спортовому житті Львова“, запитав даше Михайлов.

„— Покищо в цій сфері діяльності неформали ще не сказали свого вагомого слова. Можливо, це тому, що в них були важливі справи? Проте, вважаю це тимчасове явище. Хочеться вірити: неформальні організації багато зроблять і в спорті. Тим біль-

Продовження буде

о. Михайло Гаврилів

ПОЇЗДКА В СЕЛИЩЕ ПОЛІСЬКЕ

У зв'язку з четвертою річницею катастрофи на Чорнобильській АЕС, а також проголошення 26-го квітня траурним днем України за ініціативою греко-католиків Львівщини та Івано-Франківщини було вирішено ще 1989 року відбутися поїздку на Східну Україну, а точніше якомога ближче до Чорнобильської АЕС з тим, щоб заупокійною відправою звернути увагу світової громадськості на неможливу екологічну ситуацію в Україні. Подібна поїздка відбулася 1989 року для 10-11-го березня в село Старі Соколи, Івано-Франківського району, Київської області, що розташоване на межі т.зв. тридцятикілометрової зони. На прохання місцевих мешканців тоді відправлено на кладовищі св. Літургію і Панахиду, а також зфільмовано відеосамомеру се Богослужіння.

Цього разу участь в поїздки взяли: Сестри громадянства Пресвятої Родино: Дмитрини Стефанія (село Гошів), Дмитрини Галина (село Гошів), Чигис Стефанія (місто Долина, вул. Лавришева 2); кандидатка до згр. Пресвятої Родино Гощовська Наталя (місто Долина, вул. Ватутіна 24 „Б“ 34); Сестра-монахиня ЧСВВ Тереса Сапун (місто Осік, вул. Вільсонова 13, СФРЮ); Кінооператор львівської телевізії Юрій Руденко (Львів, вул. Дмитрова 45/110); греко-католицька активістка Ваташук Ярослава (місто Долина, вул. Спортивна 5/18); греко-католицькі активісти і хористи: Штурмак Іван (село Церківна, Долинського району, Івано-Франківської

області); Сидорик Степан (місто Стрий, вул. Чернишевська 18/15); Бурій Олександр (місто Стрий, вул. Чернишевська 22/11); депутат міської ради Івашків Мирон (село Бубнище, Долинського району, Івано-Франківської області); Михайло Гаврилів, священник ЧСВВ (Гощівський монастир, Долинський райо., Івано-Франківської області).

Дня 25-го квітня група прибула у Київ зі Львова і доїжджала в осередку Руху, що 22-го квітня в Києві на мітингу виступав лікар-активіст із селища Поліське, Київської області і просив приїхати на підтримку, а також казав, що в цьому с. є „пшиш омерла маленька дачинка від лєвкємії“. Група греко-католиків після наради вирішила податися у Поліське, у яке і прибули автобусом по полудні. Розшукуваним лікарем виявився фармацевт, заступник завідувачкою аптекою, співголова „Чорнобильської спілки рятування“ Ростислав Затхей, уродженець міста Львова, одружений з православною волинянкою. Наш приїзд дуже втішив його. Він сказав: „Ви з неба спали“. Відтак розповів нам про усі проблеми людей селища Поліське у своєму інтерв'ю, а саме, про шкідливий вплив радіації, про аномалії народження дітей, про звільнення властей ось вже на протязі чотирьох років з евакуації вразеного нуклеїдами населення т.п. Показав фотографію народженого 10-го квітня в селі Тарасівка теляти з невизначеними органами тіла. Відтак в автошколі відбулася нарада місцевих активістів, що відкинули визначений партійний сценарій проведення 26-го квітня і вирішили, щоб був відправлений і Молебень і Панахида, і траурний похід вулицями Поліського. Ввечері на квартирі Р. Затхєя відбулося посвячення дому, хрищення і шлюб цієї сім'ї, а також свята Літургія. Було також остаточно визначено тактику проведення 26-го квітня. Групу розмістили на

нічліг в порожній квартирі.

Наступного дня Юрій Руденко, телеоператор львівської телевізії подався фотографувати заражену 30-кілометрову зону. Була відправлена в квартиру Літургія в наміренні людей, що мали чи мають пряме відношення до Чорнобилья. Відтак священник і монахики відвідали дитячий садок. Вихователі і персонал із сльозами на очах розповідали про нещасних дітей, дякували за приїзд, за участь в їхньому нещасті. Але найбільш гнітюче враження справила зустріч із самими діточками. Хлопчики двох-трьох років життя вже знають страшне слово „радіація“, вони не можуть бавитися у пісочку й на траві, їм не вільно ходити в ліс, купатися у ставках. На запитання: „Що ви хотіли б?“, відповіли: „Ми хочемо жити там, де немає радіації“. Персонал і діти розмовляли українською мовою. Сестри монахині роздали діточкам іконки, цукерки, заспівали з ними катехизаційну пісню: „Постановила йти за Ісусом...“. Відтак група відвідала дитячу лікарню, де знаходяться хворі діти різного віку. Їх чекає страшне майбутнє, про яке навіть моторошно подумати, а не те, що розповідали. Медичний персонал і лікарі дуже дякували за відвідини, за те, що їх не забувають. Вони теж висловили бажання щоб їм допомогли одноразовими шприцями. Одна із медичного персоналу сказала: „Це нічого, що ви греко-католики, а ми православні, ми маємо одного Бога, одну Україну і нам треба бути разом. Священник також наголосив, що роздільний страх щодо „западєнєв-бандєрівськїх“ викликані силами, які зацікавлені в цьому, щоб вбити клина між Східною і Західною Україною. Горе поліщуків — це і горе галичан. Не може почуватися людина шасливою, коли когось позбавили щастя.“

Продовження буде.

СОЮЗІВКА ЗАПОПАДЛИВО ГОТУЄТЬСЯ ДО 37-го ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ

Робітники перебудовують терасу у „Гостиниці”.

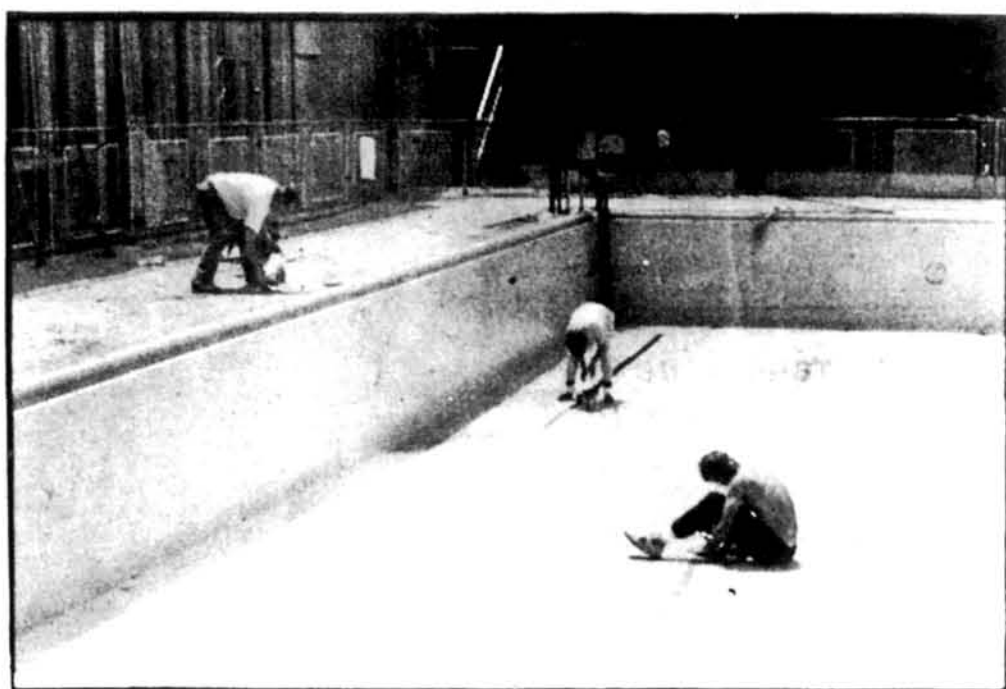

Робітники підготовляють землю на квітники, якими пишно піклується господиня Софія Шпак.

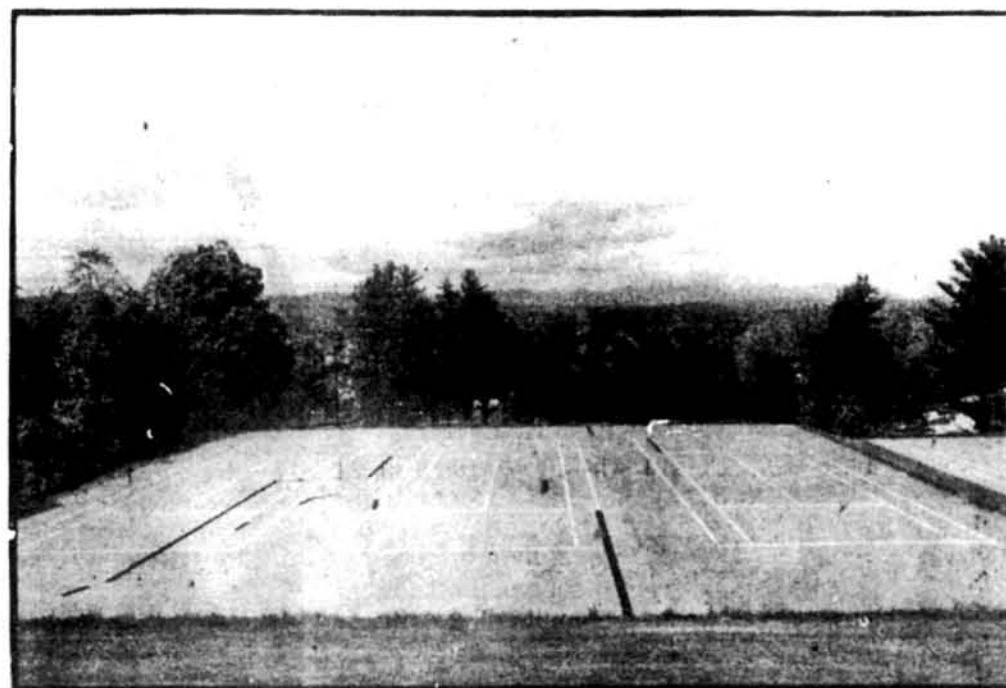
Ще тільки короткий час залишився до цієї хвилини, коли у широку, привітну в'їздову браму Союзівки будуть авто за авто спішити гості, батьки і діти на тенісові та звичайні табори, наймолодше українське покоління на табори пташат та всі ці інші гості із різних закутків ЗСА, що постійно літом відвідують Союзівку, щоб провести на тому класичному українському землі принаймні короткі вакації. Є такі вакаційні гості, що повертаються тут кожного року, відомі як „постійні гості”. Вони тут немов „дома”. Але є і нові приїжджі, які вперше будуть побувати на оселі УНСоюзу, зокрема із молодшого покоління, і вони шукають також за українським товариством, але й за можливістю купелі, гри теніса чи вечірньої забави. Все це вимагає від оселі відповідної і довготривалої підготовки, яка саме тепер іде повною парою, щоб завершитися до першого великого „наїзду”, що звичайно відбувається у День Незалежності ЗСА.

Найновіший мешканець Союзівки — тримісячний песик „Чемпіон”

Уважно та фахово працюють робітники над підготовкою великого басейну, що тепер має освітлення і відкритий вечорами.

Віднова тенісних кортів, відбиванкової і кошкікової площі — це трирічний проєкт Союзівки, який тепер у першій фазі.

Світлина виконав Роман Івасівка

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішній хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені: 630 5th Ave., Room 1803, New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (718) 459-0111

УКРАЇНЬСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
має честь запросити громадянство на вшанування

світлої пам'яті
Оксани Лятуринської
В ДВАДЦЯТИ РОКОВИНИ СМЕРТІ

ПРОГРАМА:

Відкриття	Василь Омельченко
Про творчість літературну	Наталія Пазуник
Про творчість мистецьку	Ірина Федішин
Спогад з пражських часів	Галина Пашенко

ВИСТАВКА
„З МІСТЕЦЬКОЇ СПАДЩИНИ ОКСАНИ ЛЯТУРИНСЬКОЇ”

Після доповідей — чай та солодке

Конференція відбудеться в неділю, 24-го червня 1990 р. о 2-й год. дня в Будинку Академії 206 Захід 100-та вул., Нью Йорк, Н. Й. Тел.: (212) 222-1866

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n Estate
Foodmore Road
Kerhonkson, N.Y. 12440
914-626-5641

ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ на СОЮЗІВЦІ 1990 р.

від неділі, 12-го серпня до неділі, 26-го серпня

Інструктор: Рома Прийма-Богачевська

- Навчання традиційних народних танків для початкуючих й завантажених танцюристів
- Прохачування і нічліг: \$245.00 (члени УНС), \$275.00 (не-члени)
- Оплата за навчання: \$140.00
- Число курсантів обмежене до 60 учнів

За інформаціями звертатися до Управи „Союзівки”.

Конференція та тему „Національне питання в Советському Союзі”

В університеті невеликого онтарійського міста Вотерлу, приблизно 100 кілометрів на захід від Торонто, від 2-го до 5-го травня проходила цікава конференція, зорганізована Вотерлу-Лоріє центром для советських студій при Вотерлу і Вільфред Лоріє університетах. Міжнародна конференція під назвою „Національне питання в Советському Союзі” була не лише винятково актуальною у зв'язку з теперішніми подіями в Советському Союзі, але це була перша більша конференція на подібну тему на північно-американському континенті. В конференції взяли участь 85 науковців — спеціалістів від советських справ з Європи (включно з Советським Союзом), ЗСА і Канади. Визначні політологи, економісти, історики і соціологи виступили з доповідями про різні аспекти національного питання в СССР. Директор Вотерлу-Лоріє центру, проф. Іван Яворський, постарався спроводити на цю конференцію найбільш компетентних науковців в цій ділянці і тому всі доповіді були на високому академічному рівні.

Було шість науковців з Советського Союзу. З Києва — проф. Сергій Білокінь з Інституту Історії Української Академії Наук, д-р Веніамин Сігара, визначний діяч Народного Руху України за Перебудову і професор Інституту Культури УССР. З Москви — д-р Валерій Тішков, директор Інституту Етнографії Академії Наук СССР, д-р Павел Пушков, професор етнографії того ж інституту, д-р Едуардас Вількас, директор Інституту Економіки Литовської Академії Наук у Вільнюсі і депутат Верховної Ради СССР, та д-р Ігор Грезін, професор конституційного права в Тарту університеті, Естонія.

З українських науковців, які брали участь в цій конференції, крім професорів з Києва, були: д-р Богдан Бошорків, професор політичних наук карлтонського університету в Оттаві, д-р Роман Шпорлюк, директор Центру Російських і Східноєвропейських Студій мішиганського університету, ЗСА, д-р Орест Субтельний професор історії Йоркського університету в Торонто, д-р Роман Солчаник, директор Дослідів Програми „Радо Свобода” Мюнхен, Західна Німеччина, д-р Романа Багрий, професор лінгвістики і літератури Йоркського університету в Торонто, Волтер Сліпченко, радник уряду Північно-Західних Територій Канади, д-р Богдан Гарасимів, професор політичних наук калгарського університету в Калгарі і д-р Іван Яворський, директор Вотерлу-Лоріє Центру для Советських Студій.

З інших знаних науковців в конференції взяли участь наступні: д-р Гергард Сімон, Інститут Східноєвропейських і Міжнародних Студій, Кельн, Західна Німеччина, д-р Тереса Раковська-Гамстон, професор по-

літичних наук карлтонського університету в Оттаві, проф. Джеймс Крічлов, Російський Дослідчий Центр, Гарвардський університет, ЗСА, д-р Дарель Гаммер, професор політичних наук, Індійський університет, ЗСА та д-р Гертруда Шредер, професор політичної економії, Вирджинія університет, ЗСА.

На поодиноких сесіях, яких було десять, обговорювано наступні теми: „Марксизм-ленінізм і національне питання”, „Горбачов і національне питання”, „Демографічні зміни і регіональний економічний розвиток”, „Тубільні народи півночі — Канади і СССР”, „Регіональні еліти”, „Домінуюче ядро: єдність чи розходження між східними слов'янами”, „Нові форми федералізму чи самостійності — поточні події в балтійських республіках”, „Територіальні меншини в Советському Союзі”, „Релігія і націоналізм” та „Причетність національного питання — дискусія круглого стола”.

Найповажніший канадський англійськомовний шоденник „Глоуб енд Мейл”, надрукував три статті про конференцію у Вотерлу, а учасники конференції з Москви і з балтійських країн виступали на краєвих радіо- і телевізійних програмах в зв'язку з їх виступами на конференції.

Хоч усі доповіді були цікаві і актуальні, на спеціаль-

В Конгресі...

(Закінчення зі стор. 1)

вимогою щоб СССР дав можливість реалізувати стремління українського народу до його прав та звернути увагу дипломатичними шляхами на наслідки голоду, на переслідування і на прагнення українського народу.

Бюро УНС у Вашингтоні координує тепер широку акцію, щоб знайти співсупониторів цих двох резолюцій у потрібній кількості. Тут на думку директора Бюро Свена Іванцева треба звертатися з проханням до сенаторів, щоб здобути потрібні 51 голоси. Зокрема повинні звернутися українці до своїх сенаторів в таких стейтах: Каліфорнія, Кольорадо, Коннектикат, Флориди, Маєсачусеттс, Мишигана, Нью Йорк, Пенсильванія, Ровд Айленд і Віджинія, тому, що із цих стейтів досі ні один сенатор не підтримав резолюції у справі Великого голоду.

Верховний...

(Закінчення зі стор. 1)

Кобус не впізнав І. Дем'янюка із жодної фотографії, яку йому показали із американської преси в'їзді до ЗСА. Судді повідомили, що вони студують можливість залучення свідчення Кобуса, але шойно після цього, як Й. Шефтель зустрівся з ним в Польщі. Шефтель заявив, що він попросив зустрітись з Кобусом після закінчення апеляційного слухання оборони.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Советського Союзу генерал Дмитрій Язов сказав минулого тижня, що Кремль може погодитися на об'єднання Німеччини тільки тоді, коли ця об'єднана Німеччина стане членом сильної європейської оборонної системи, котра постане в заміну Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО) та Варшавського Пакту. Ці думки висловив ген Язов на закінченні наради з міністрами оборони країн Варшавського Пакту, що відбулися в Штравсбергу, Східна Німеччина, та які певно противорічать попереднім заявам советського уряду.

ПЕТРО ВАНАШ

род. 13-го червня 1917 р., Зах. Україна, проживши 73 роки, довголітній і діяльний член Українського Визвольного Фронту (СУМ і ООЧСУ) в Парижі, Денвері, Кольє, Сан Дієго, Каліф., Мінеаполіс, Мінн., Шоплівуд, Фла.; один з організаторів Української Кредитівки, Мінеаполіс і частий дописувач про українське національно-громадське життя в наведених місцевостях до української преси.

Жалібні відправи відбулися у спільному порядку: в неділю, дня 20-го травня 1990 р. була відправлена Панахида о год. 7-й веч. у похоронному заведенні Літгоу, 15011 W. Dixie Highway, Miami.

у понеділок, 21-го травня була відправлена Свята Літургія і Панахида в УКЦеркві Успенія ПДМ в Мамі, 39 NW 57th Court.

Зпоженим тілом в крипті, було попереджене Святою Літургією і Панахидою, в Українському Національному Монастирі, 4111 Pennsylvania Avenue, Washington, D.C. і відбулося у вівторок, дня 29-го травня 1990 р. в ранніх годинах.

У сороковий день смерті, 26-го червня будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в Мамі, Фл. Мінеаполіс, Мінн. і в Ньюарку, Н. Дж.

Горем прибито даху і ближач Родина в Америці, Польщі й Україні та численні Друзі

МОЇ ПОЖЕРТВІ

З нагоди щасливого закінчення за Божою поміччю 80-го року мого життя (27 травня 1990 р.) я склав такі пожертви по \$100.00:

- 1) Патріарший Фонд до диспозиції Патріарха Митрополита Любачівського в Римі; 2) Манастир ОО. Студитів у Вудстоку, Канада; 3) Український Католицький Собор св. Івана Хрестителя в Оттаві; 4) „Св. Софія” — Релігійне Т-во Українців Католиків Канади в Ст. Кетеренс, Канада; 5) Енциклопедія Українознавства, яку видає Наукове Т-во ім. Шевченка в Сарселі, Франція; 6) Пресовий Фонд пластових журналів „Юнак” і „Пластовий Шлях” (по \$50.00); Українсько-Канадська Іміграційна Служба в Торонто і 8) Бібліотека Інституту св. Володимира в Торонто

Разом \$800.00.

Омелян Тарнавський
Торонто, 27 травня 1990 року

В ДЕСЯТУ СКОРБУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої Найдорожчої і Незабутньої МАМИ і БАБУНІ

бл. п.

АННИ ЧАЙКОВСЬКОЇ

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в п'ятницю, 22-го червня 1990 року

в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Нью Джерсі, та

в церкві Непорочної Діви Марії в Лурді, Франція.

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.

В світлу пам'ять Покійної складаємо 500 дол., через Інститут ім. Митрополита Андрея Шептицького в Оттаві на допомогу церкві в Україні

Донька — НАТАЛІЯ ВОЗНЯК з Родиною

Школа Українознавства в Маямі

закінчила шкільний рік

В Маямі, Фл., в неділю, 13-го травня, діти із Школи Катехизму і Українознавства, при парафії Успення, П. Д. М., приїжджали програму на закінчення шкільного року. Програма на День Мами шанувала наших рідних матерів, нашу Мати Україну і Нашу Небесну Мати. На фото: (зліва на право): Михайло Івашкевич, директор Катехизму; Діон Гарднер, учителька; Люся Венгльовська, учителька; Оля Сперкач, учителька; Юрій Тершаковець, голова Батьківського-Учительського Комітету; Джейн Биснескі, учителька; о. Стефан Зарічний, парох; Дзвінка Швед, директорка Школи Українознавства.

Дзвінка Швед

Що відомо вам про КОД?

Мабуть з певністю можна ствердити, що загальновідомо дуже мало. Ще одна скорочена назва - ініціали однієї із багатьох українських організацій... Відповіді такої можна сподіватися. Та є певна „каста“ людей, що знають про КОД далеко більше, що пізнали його вже давно і згадують з вдячністю і пошаною. Ця „каста“ людей — наші політв'язні, які різними, не раз крутими шляхами отримували конче потрібну допомогу від цієї організації у найтяжчі хвилини свого життя в неволі, від людей з невідомими їм прізвищами на неочікувані адреси. Лише згодом, часто після виходу на волю чи, як там казали, „у великий табір“, довідувались про те, не раз сказавши пошепки, що був це пакунок від КОД (Комітет Оборони і Допомоги) при Українському Золотому Хресті (УЗХ). Хтось з них згадував: „Та ж вони (в КОД) нас не знали. І хто ми їм, тим за океаном?“ Відповідь проста, коротка, зрозуміла кожному: вони, політв'язні, для жінок КОД — „сілі землі“ української, бож вони борються за свободу України. Тому їм треба конче допомагати. Цей Комітет, скорочено КОД, оснували 25 років тому для спеціальної акції допомоги політв'язням, ентузіастки з рядів УХЗ. Адже сам Ук-

раїнський Золотий Хрест — це харитативна жіноча організація, замість Українського Червоного Хреста з підложжям націоналістичної ідеології. Це організація, заснована на заклик полк. Є. Коновальця в 1931 році, завжди служила українській людині, її потребам, головно у її боротьбі за свободу свого народу. Та спектр допомоги широкий: колись, як ще боролися Карпатські Січовики за свободу Східної Землі, пакунок з-за океану від УЗХ служили не лише підмогою в потребі, але й барикадою-забором від куль ворожих у боях... А потім безконечні потреби залишенців на руїнах Європи в післявоєнний час, а згодом допомога скидцям, самітним, недужим. Відтак допомога потрібним українцям в Південній Америці, Польщі, і знову, і знову нова потреба, нові старання про потребу українську людину.

Коли ж появилася проблема політв'язнів з можливістю допомоги їм хоча й неслегким і непрямым шляхом, то група ентузіасток на чолі з Павліною Різник, створила окремий Комітет Оборони і Допомоги (КОД), що без розголосу, скромно, але наполегливо і безперервно діє й дотепер. Отже треба було виділити з цілої організації УЗХ окрему акцію. 25-літня праця КОД засвідчила про виправданість його існування і про потребу його дії і надалі. Хтось міг би сказати: адже тепер уже залишилося мало політв'язнів. Так, але подумаймо над тим, яка доля зустріла поворотців з карних таборів? Прибули ті, про яких часто забувалося оточення, бож вони „вибули“ із життя не раз на багато років. Добре ще, як у когось з поворотців є родина, яка прийме його чи її у своє коло, поділитися з ним своїм тяжко здобутим „хлібом-сіллю“. А як же безмежно гірка доля тих, які, перетерпівши пекло „за друзі свої“, прибули в чужий для них світ, де тільки повортових в безконечність, що це „вороги народу“ і що їм нічого не належить, навіть працювати заць.

Складімо новий словник псевдонімів!

особі керівника її групи бібліографічних і довідкових видань (Київ) дійшли згоди щодо укладання бази даних для нового словника псевдонімів.

Український історик зі Львова Ярослав Дашкевич напередодні свого ув'язнення уклад корпус псевдонімів за публікаціями в Україні. Як і годилося б, він нотував усіх — і лівих, і правих, і геніїв, і графоманів. Інакше бо у старих виданнях справді не розберешся. „Словник українських псевдонімів“ видано 1960 року в Києві.

Просимо громадянство, наших авторів і редакторів, їхніх родичів розкрити ті підписи, які вже можна, на їхню думку, розкрити. Не даймо піти в непам'ять творчості старших поколінь. Біля кожного псевдоніму бажано зазначити, у яких виданнях і в яких роках його вживалося. Ці відомості просимо надіслати на адресу: Encyclopedia of Ukraine, Toronto Publications Office of CIUS, Department of Slavic Languages and Literatures, 21 Sussex Avenue, University of Toronto, Toronto, Ontario, M5S 1A1 Canada.

Данило Гусар-Струк
Сергій Білокінь

Відбувся величавий похорон

о. Ю. Дубицького

У понеділок, 11-го червня відбувся у Мейсвіллі, Па., з церквисв. Івана Хрестителя похорон о. крилошанина Юрія Дубицького, який помер на 81-му році життя.

Св. п. о. Ю. Дубицький був довголітнім деканом Шамокінського деканату і своєю вдачею, притаманною християнським і гуманним прикметам здобув загальну пошану і любов. Виявилось це під час його похорону, яким проводив Митрополит Стефан Сулик з Філадельфії у сослуженні 12-ти священників, між ними син покійного о. Роман і близький його свояк о. канонік Тома Бариліак; усіх священників було 42.

Прощальні промови виголосив Митрополит С.

Сулик і о. шамб. Константин Бердар, який у своєму слові накреслив нелегкий життєвий шлях духовника-критика та відданість у виконанні його душпастирських обов'язків.

Тлінні останки Покійного спочили на місцевому парафіяльному цвинтарі. У похоронних відправах та гризні взяли участь понад 300 осіб — родина, приятелі та парафіяні місцеві та з довколишніх місцевостей.

Св. п. о. Ю. Дубицький був ревним душпастирем, зразковим членом української спільноти і все своє життя ддав про добро своєї родини, оточував її батьківським благословенням, сповненням глибокої любови.

Вже появилася книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„Тисяча років християнства на Україні“ (англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат: багато фотографій ілюстрацій (такі ж кольорові), тверда обкладинка, люксовий папір. Видання Сполученої Крайової Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США 1988. Балтимор стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців штату Нью-Джерсі обов'язує додати до ціни 6% штатного податку.

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ

звертається до УКРАЇНЦІВ в ДІЯСПОРІ при-
слати грошові пожертви на закуп і перевезення в
Україну ліків, вітамінів, харчів, одягу тощо для хворю-
чих від надмірної радіації дітей в Україні.

Моя жертва _____ дол.
Чек виписувати на Children of Chernobyl Relief Fund

Ім'я і прізвище _____
Адреса _____
Пожертви просимо висилати на адреси:

Children of Chernobyl Relief Fund or Rukh Fund
с/о Ukrainian National Ass'n
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

або
Children of Chernobyl Relief Fund or Rukh Fund
272 Old Short Hills Rd., Short Hills, N.J. 07078

УПРАВА ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ
Г. Гунчак, голова

Найкращий дарунок

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ

ПОДБАЙТЕ
щоби в кожній публічній бібліотеці була
повна і стисла двотомова

Енциклопедія України
В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA

Том I \$95.00
Том II \$95.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$170.00
включно з пересипкою

Замовлення надішліть ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ
ПЕРЕКАЗАМИ. М. О. Слати

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Складімо новий словник псевдонімів!

особі керівника її групи бібліографічних і довідкових видань (Київ) дійшли згоди щодо укладання бази даних для нового словника псевдонімів.

Український історик зі Львова Ярослав Дашкевич напередодні свого ув'язнення уклад корпус псевдонімів за публікаціями в Україні. Як і годилося б, він нотував усіх — і лівих, і правих, і геніїв, і графоманів. Інакше бо у старих виданнях справді не розберешся. „Словник українських псевдонімів“ видано 1960 року в Києві.

Просимо громадянство, наших авторів і редакторів, їхніх родичів розкрити ті підписи, які вже можна, на їхню думку, розкрити. Не даймо піти в непам'ять творчості старших поколінь. Біля кожного псевдоніму бажано зазначити, у яких виданнях і в яких роках його вживалося. Ці відомості просимо надіслати на адресу: Encyclopedia of Ukraine, Toronto Publications Office of CIUS, Department of Slavic Languages and Literatures, 21 Sussex Avenue, University of Toronto, Toronto, Ontario, M5S 1A1 Canada.

Данило Гусар-Струк
Сергій Білокінь

Маємо на складі новий мистецький альбом

ВЕЛИКОДНІЙ ПЕРЕДЗВІН

Писанки і поезії Оксани Литвинської
Вступна по-англійськи Ганни Мазурко
Видання Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб —
Видпід Toronto, В-во „Новий Шлях“, Toronto, 1988, стор. 83.
Тверда обкладинка, ціна 20.00 доларів

замовляти

Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців штату Нью-Джерсі обов'язує 6% продажного податку.

Степан Мішко:
НАРИС РАНЬОЇ ІСТОРІЇ РУСИ-УКРАЇНИ

Зредагував і доповнив Олександр Домбровський
Українське Історичне Товариство, Нью-Йорк — Торонто —
Мюнхен, 1981 р. друком Компютерпринт Корпорейшен, Кліф-
тон, Н. Дж., стор. 226.

Ціна _____ 15 дол.

Можна набути в книгарні „Свободи“
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302
Мешканців штату Нью-Джерсі обов'язує 6% продажного податку.

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

Ансамбль „Гомін степів“

ків, деякого привабив смач-
ний запах вареників, ковба-
си та капуста, але найбіль-
ше людей зібралось на пло-
щі під відкритим небом.

Тут звучала українська на-
родна музика, юні танцюри-
сти школи балету та украї-
нських танців Рони Прийм-
-Богачевської із запалом
показували своє вміння,
чаруючи глядачів шедрих
на оплески. Ця школа не-
давно відзначила своє 25-ліття.

Щораз більше приїжджає
до Америки гостей з Укра-
їни, людей яким нічого не
було відомо про життя укра-
їнської діаспори. І ось тут,
на фестивалі, вони не могли
вийти з дива. „Враження
неповторні, — сказала вчи-
телька з Бережан Миросла-
ва Терещук. — Як люди, які
живуть тут, далеко від рід-
ної України, зуміли не тіль-
ки зберегти звичаї, мову,
народну мудрість, але пере-
дати всю спадщину своїм
дітям і внукам!“ Ім дивно
тому, що вони стали свідка-
ми русифікації одвічних ук-
раїнських земель.

Молода вродлива львів'я-
нка Оксана Гринишин, яка
недавно приїхала до ЗСА,
захопленням говорила про
багаторічний армарок: „...особи-
во, коли у людини носталь-
гія за рідним. Ярмарок на
високому культурному та
мистецькому рівні. Тут мо-
жна побачити унікальні ре-
чі, виконані із смаком справ-
жними фахівцями“. Ярмарок
розташований під п'ять-
ма великими шатрами. Чо-
го тут тільки не було: мало-
вничі писанки, вишивки,
прикраси, кераміка, книж-
ки, платівки, картини і т.п.
Плативши кур'єр „Верхо-
винки“, який вже 10 років
займається допомогивими
акціями, влаштував розіг-
раш картини Е. Вишницько-
го, дохід з якого призначе-
ний на допомогу родинам
зачужених в'язнів: Василя
Стуса, Юрія Литвина, Олек-
си Тихого та Валерія Мар-
ченка. Оксана Кузишнін роз-
повіла, що разом із чолові-
ком куренем „Червона Ка-
лина“ вони входять до До-
помогового Комітету Руху,
видали відзначку „Рух“ та з
успіхом продають її на

ярмарку, щоб зібрати гроші
на комп'ютери, друкарські
машини та інше обладнан-
ня для Руху.

Українська звукозапису-
юча фірма „Світан-зілля“
знову відзначилась багатим
вибором платівок та касет
найрізноманітніших жанрів.
На початку цього року їй
вдалось підписати договір з
Українським Державним
радіо і телебаченням. Вислі-
дом цієї співпраці стали
касети однієї з найпопуляр-
ніших співаків України Ал-
ли Кудлай та чоловічого
квартету „Явір“. Ці касет-
ки та нові компактні диски
„Дарка і Славо“ та Квітки
„Два Кольори“ вже можна
було придбати на фестива-
лі. Тепер фірма готує запис
хлоп'ячого хору „Дударик“
який успішно концертує в
Північній Америці.

Традиційний концерт по-
дався о год. 3:30 по полудні
в амфітеатрі. Від Коорди-
наційної Ради УКАА при-
сутніх привітав голова Во-
лодимир Янів, а від Фести-
вального комітету — Л.
Сіра. Після відспівання аме-
риканського та Українсько-
го гімнів почалась мистець-
ка програма.

Привітальним танком
розпочали свій виступ „Во-
лошки“, які чергувались у
виступах з двома іншими
мистецькими одиницями:
Уляною Перфецькою в суп-
роводі тріо Олеся Кузишні-
на й ансамблем бандури-
стів „Гомін степів“.

З особливим захоплен-
ням публіка сприйняла ори-
гінальний та відсвіжувачий
виступ квітнети „Літаючі
козаки“. Врушувавши роз-
повіддю про заповідних
козаків, які стали символом
волеволюбності, хоробрості
та любові до Батьківщини,
розпочали „Літаючі коза-
ки“ свій виступ у супроводі
ансамблю „Трубка“. Вони
не тільки танцювали козаць-
кі вояцькі танці та жартів
лизи з козацького побуту,
але й співали козацьких
пісень. З мистецьким вмін-
ням та чуттям ансамбль
поснавав козацькі традиції з
кабаре-стилем, у яко-
му вдало комбінується сер-
йозне з жартівливим, сумне
з веселим.

Вечором того ж дня в
Рамата готелі, Іст Гановер,
відбулась велика забава. До
танців пригравали ан-
самбль „Веселі часи“ та
Тріо Олеся Кузишніна.

Відгомін про Українсь-
кий Фестиваль в Гарден
Стейт Арт Центрі відразу
з'явився в американській
пресі. Щоденник „Стар-Лед-
жер“ надрукував велику та
цікаву статтю Річарда Бат-
лера п.з. „Найбільший укра-
їнський фестиваль на захід
від Києва“. Цю невідому
назву автор запозичив від
координатора фестивалю
Петра Ігнера, якому, ма-
буть, невідомо про вели-
кий український фестиваль
„Червона рута“, що відбув-
ся минулого року в Чернів-
цях — місті на захід від
Києва.

На жаль, концертна про-
грама цього вечора фести-
валю в Гарден Стейт Арт
Центрі не може навіть при-
рівнюватись до багатства й
різноманітності програми
фестивалю „Червона рута“.

ПРАВИЛЬНА ПОРЯДКОВІСТЬ

Члени Головної Конт-
рольної Комісії за числами
отриманих при виборах
голосів: Василь Пастушок
— 190, Анатолій Дорошен-
ко — 172, Василь Дідюк —
158, Степан Гавриш —
150, Тарас Шмагала — 118.

ШКІРНІ НЕДУГИ РАК ШКІРИ

ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ

ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ ВОЛОССЯ

ЗАСТРИКИ COLLAGEN

ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської дерматології

(212) 247-1700

210 Central Park South

New York, N.Y.

(bet. B'way & 7th Ave.)

Tel. (212) 473-3550

Пациєнтів приймається тільки за домовленістю

Працюємо також в суботу

Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages

TAKA COMPANY

26 First Avenue

New York, N.Y. 10009

Tel. (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИ ЦНАХ: нитки ДМЦ

різного роду матеріали для виш-
вання, канви, книжки з українсь-
кими зображеннями, і т. п. в April

НА ПРОДАЖ

ВЕЛИКА ТАВЕРНА

з можливістю великого доходу

у південному повіті Олстер,

Н. Й. 2 год. від Нью-Йорку

Тел.: (914) 647-4110

ДО ВІНАЙМУ

ХАТА ДО ВІНАЙМУ на літо.

Три кімнати, лазничка, доступ

до ріки. Близько склепів, авто-
буса і Союзівки. За інформаці-
єю тел.: (914) 237-4912

HELP WANTED

Пошукуємо ЖІНКУ

до опіки три-річної дитини. Хар-
чі і мешкання на місці. Телефо-
нувати після 7-ої год. вечора.

(201) 857-9106

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в

BRONX, BROOKLYN, NEW YORK, OKOPICH

ЛІУС НАЙГРО — директор

Родина ДМИТРИЙ

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568